

# "נקודה טובה" – מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

(גיליון 11 - שנת תשפ"ד גיליון "ויגש" - יא' טבת תשפ"ד, 23 לדצמבר 2023)

לע"נ אמו"ר ר' יוסף-חיים ב"ר יעקב רוט ז"ל

ב"ה

## **"נקודה טובה" לפרשת "ויגש" - בין יוסף לאחיו**

רגע ההתגלות של יוסף לאחיו הוא אחד מרגעי השיא הגדולים של חומש בראשית. רגע של תדהמה, פחד ובהלה - "כִּי נִבְהָלוּ מִפְּנֵיו" (בראשית מה, ג), בצד שמחה ואיחוד משפחות - "וַיִּנְשֶׁק לְכָל אָחָיו" (שם, טו).

מדוע יוסף בכלל החליט להתגלות לאחיו?! ומדוע הוא עשה זאת רק כעת ולא קודם לכן. והרי כבר עם בואם של האחים למצרים לקנות אוכל, התממש חלום המלכות והשלטון של יוסף. ואם כך הדבר, מדוע הוא "משך זמן" ועיכב את התגלותו?!

או לחילופין, מדוע יוסף לא בחר להתעלם מאחיו. הוא הרי היה יכול למכור להם מזון ולשלוח אותם לדרכם, מבלי להתגלות אליהם. דווקא האפשרות הזאת הייתה הטבעית ביותר, שהרי יוסף כבר בנה לעצמו חיים חדשים במצרים ואם כך, מדוע הוא החליט לחדש את הקשר עם משפחתו ששנאה ודחתה אותו?!

### **מה בכל זאת גרם ליוסף לבחור בדרך של איחוד המשפחה?!**

יוסף החליט לתת לאחיו צ'אנס נוסף. אולם רק לאחר שעמדו בנסיון, הוא החליט להתגלות אליהם.

יוסף הביא את אחיו לידי נסיון נוסף. הוא גרם להם לחשוד שבנימין גנב את הגביע שנמצא בשקו, והעובדות תמכו בכך. ואכן, היו מן האחים שהיכו את בנימין וטענו כנגדו – "גנב בן גנבת אתה". אמך רחל גנבה את התרפים של לבן ואתה ממשיך בדרכה (תנחומא). זה כנראה תורשתי אצלכם... אמירה קשה שיש גם בה רמז למתח העמוק בין בניה של לאה לבניה של רחל.

והנה למרות ההאשמות הקשות והברורות נגד בנימין, מחליט יהודה לערוב לבנימין והוא טוען כנגד יוסף - קח אותי במקומו: "לכל דבר אני מעולה ממנו, לגבורה, ולמלחמה, ולשמש" (רש"י מד, לג).

ולמה הוא עושה זאת? "כִּי עִבְדָּךָ עֲרַב אֶת הַנֶּעֱרָר מֵעַם אֲבִי... (שם, לב).

גם אם הערבות שנתתי לאבא לא מכסה לכאורה את הפשיעה והגניבה מצד בנימין, אומר יהודה, עדיין לא אוכל להרשות לעצמי שאבא שלי יאבד עוד בן. בפעם שעברה אמנם הצלתי את יוסף ממיתה, אך לא החזרתי אותו הביתה<sup>1</sup>. הפעם, לא אחזור על טעויות העבר...

"כִּי עִבְדָּךָ עֲרַב אֶת הַנֶּעֱרָר" - ערבות הדדית בסיסית ויסודית, שאינה נובעת מהבטחה כזאת או אחרת, אלא מן האחוה... כחלק ממציאיות קיומית.

---

<sup>1</sup> ראובן שיכנע את האחים לא להרוג את יוסף, אלא לזרוק אותו לבור כדי שימות שם. הכתוב מעיד כי ראובן עשה זאת כדי להצילו והוא התכוון לבא אח"כ ולהוציא אותו. אולם יהודה שלא ידע על תוכניתו של ראובן, הציע (אחרי שראובן הלך) למכור את יוסף לעבד. הרד"ק מסביר כי יהודה עשה זאת, כדי להציל את יוסף ממיתה ברעב ובצמא בבור.

## "נקודה טובה" – מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

כי כאשר הערבות נובעת מהתחייבות מסויימת, יש בה בדרך כלל תנאים, התחייבויות הדדיות ודרכי יציאה ומילוט. אולם ערבות של אחווה, היא מציאות חיים, שאינה תלויה בדבר...

מתברר כי יוסף בנה כאן מחזה ותפאורה לתפארת. הוא הציב את האחים במרכז הבמה ויצר להם הזדמנות חוזרת, כדי לתקן את עוונם. קשה שלא להתפעל מן הבימוי המדוקדק של יוסף וגם מן הנכונות של יהודה, שניצל את ההזדמנות הזאת, כדי לתקן.

**"על מצע כזה של תשובה נרגשת וכנה, יכולים לצמוח ניצנים ראשונים של אחדות, שתהפוך את השונאים של יום אתמול לאחים שיקימו יחד עם ביום המחר"<sup>2</sup>.**

והדברים יפים גם ובמיוחד לימינו. ימים בהם יש לנו הזדמנות כואבת אך אמיתית, להצמיח שוב את האחדות ולחזק אותה.

על פי מאמרו של ד"ר ארי גייגר, אתר 'כיפה', ויגש, טבת תשע"ח. ודברים של ד"ר יושי פרגיון בישיבת 'הר עציון'.

### **מרכת שבת פזם ומתפילה ליוצא**

#### **מה רוא**

לכניסה או להסרה מרשימת התפוצה (במייל ו/או בווטסאפ), ניתן לפנות למייל: [rothmoshe@gmail.com](mailto:rothmoshe@gmail.com)

ארכיון "נקודה טובה": [http://www.pirsuma.com/nekuda\\_tova](http://www.pirsuma.com/nekuda_tova)

נא לשמור על קדושת הגליון ולהכניסו לגניזה לאחר השימוש.

יש לך הערה או הארה? אשמח לקבל למייל הנ"ל. **אהבת? הפץ בין חבריך.**

---

<sup>2</sup> ד"ר יושי פרגיון.